

Творчий звіт учителя історії та правознавства Скорини Т.І.

Тема, над якою працюю: «Активізація самостійної пізнавальної діяльності учнів на уроках історії та правознавства»

Моє педагогічне кредо: "Учитель не той, хто вчить, а той, у кого вчаться".

Життєве кредо: «Людина віддзеркалюється у своїх вчинках» (Йоган Фрідріх Шиллер)

Життя – вічна наука. Сьогодні воно змінюється стрімко, часом непередбачувано. В період реформування освіти роль учителя в освітньому процесі має бути переосмислена кожним.

Місія школи полягає у тому, щоб допомогти кожній дитині усвідомити суть свого життя, визначити і накреслити орієнтири власного розвитку, свою систему життєвих координат.

Кожен вчитель використовує різні методи для того, щоб покращити успішність учнів.

Історичні джерела, енциклопедії, довідники, інтернет, класична вітчизняна та зарубіжна педагогіка – це ті джерела, з яких варто черпати натхнення до роботи, нові ідеї.

Навчання історії має бути перш за все виховуючим, адже ні мислення, ані тренувана пам'ять не вплинуть на ті сфери людської душі, від яких залежать вчинки – вияви моральності.

Нині інноваційне мислення й інноваційна діяльність набувають надактуального значення для всіх сфер життєдіяльності, а особливо ж для освіти і педагогіки. Бо саме через освіту, в першу чергу, можна підготувати людину з інноваційним типом мислення, культури і здатності до інноваційної діяльності. Тому за основу навчання історії та правознавства беру принципи науковості та людиноцентризму, оскільки саме на них можна виховати людину майбутнього – людину компетентну, здатну до інновацій.

Конфуцій говорив: «Навчання без міркування – марна праця». На уроках, коли потрібно порівняти якісь явища або процеси, використовую такі прийоми - «логічне дерево», «терези», пропоную учням скласти концептуальну таблицю. Досить ефективним є використання діаграми Венна.

Я глибоко переконана, що історія є засобом формування національної самосвідомості молоді. Крім того, уроки історії сприяють активізації роботи душі як необхідної передумови стимулювання внутрішнього духовного життя особистості.

Урок історії сьогодні неможливо уявити без писемних історичних джерел. Робота з документами, на мою думку, спонукає учнів до пошуку відповіді на проблему в самому документі, а відтак знайти джерело та проаналізувати текст повністю. Роль документальних матеріалів у вивченні історії дуже велика. Моє завдання, як вчителя, полягає в тому, щоб дати учням можливість доторкнутися до першоджерела, наблизити їх до минулого, дати їм відчуття в цьому джерелі пульс історії, відчуття мову, дух епохи, створити яскраві образи минулого, що запам'ятовується мимовільно. Цей документальний матеріал є одним із засобів, що сприяють засвоєнню найважливіших фактів, понять, закономірностей суспільного розвитку. Щоб самотійна робота з писемними джерелами була результативнішою, пропоную навчити учнів користуватися пам'яткою – інструкцією, яка допомагає учням правильно працювати з інформаційними

джерелами. Систематичне використання пам'яток сприяє формуванню відповідних умінь і навичок.

Учитель повинен допомагати учням ідентифікувати прочитане з власною думкою, порівнювати, проводити прямі, опосередковані, фантастичні аналогії, будувати прогнози, звертати особливу увагу на виняткове значення для дитини самоаналізу та самооцінки.

З власного досвіду та спостережень можу сказати, що успіх самостійної роботи, обумовлюється цілеспрямованістю учнів. Цілеспрямованість робить самостійну роботу учнів свідомою, осмисленою, викликає інтерес до неї. Наявність уже сформованих умінь і навичок створює ту технічну основу, ті механізми, за допомогою яких учні йдуть до досягнення поставленої мети. Необхідно, щоб завдання, запропоновані учням для самостійного виконання, були посилені для них і пред'являлися у певній системі. Основою цієї системи повинне бути поступове наростання пізнавальної самостійності дітей, що здійснюється шляхом ускладнення як матеріалу, так і розумових задач, а також шляхом зміни ролі і рівня допомоги вчителя.

Конкретними методами організації навчальної роботи, які на різному рівні забезпечують пізнавальну самостійність школярів, є виклад навчального матеріалу у формі повідомляючої або проблемної розповіді, бесіда, вправи, практичні роботи, робота з документами, з картою, робота з книжкою, самостійна робота учнів тощо.

Для того, щоб самостійна робота була ефективною важливо дотримуватись взаємозв'язку різних видів самостійної роботи учнів на уроці та урізноманітнювати їх, повинен існувати взаємозв'язок класної і домашньої самостійної роботи.

Я організую класну роботу так, щоб домашня самостійна робота була її органічним продовженням.

Дуже важливо навчити учня працювати з книжкою і в школі, і вдома. Добре ілюстрований підручник дає можливість набагато краще організувати найрізноманітніші види роботи з ним, активізувати розумову діяльність учнів, розвивати в них активність, самостійність, творчу уяву.

Ще одним з важливих видів самостійної роботи, яка сприяє розвитку логічного мислення, усної й писемної мови, творчості, активності й самостійності учнів є ведення словника. У курсі історії учням доводиться мати справу з великою кількістю слів і виразів, без правильного розуміння яких не можна засвоїти історичного матеріалу.

Активізує пізнавальну діяльність учнів й робота по складанню порівняльних таблиць і схем.

Уроки історії будую як пошук істини. В основу викладання беру проблемно-альтернативний, дослідницько-пошуковий, культурологічний та комунікативно-діяльнісний принципи. Переконана: історичні факти є засобом

пізнання світу і формування особистості, особливою сферою самовизначення дитини, тому викладати цей предмет слід творчо, по-сучасному.

Вважаю за доцільне особливу увагу в освітньому процесі звернути на значення для дитини самоаналізу, самооцінки, самоідентифікації, самопізнання, самовдосконалення. Цьому сприяють спеціальні бесіди, відверті розмови, публічні диспути та дискусії у вузькому колі. Тому чільне місце у моєму творчому доробку посідають розробки бесід на духовно-моральні теми: «Про красу душі», «Турбота про тих, хто поруч», «Про порядність», «В ім'я друга, в ім'я колективу», «Зовнішня і внутрішня вихованість людини»... Не забуті й питання такту. Звертаю увагу й на таку якість, як терпимість до людських слабкостей, поблажливість. Провела ряд виховних заходів: «Ти живеш серед людей», «Як інших навчити поваги до себе?», «Справедливість – основа прав», «Доброта і милосердя», «Щастя – не слова, не гроші», «Що таке щастя. Сім кольорів щастя», «Моральні цінності в житті людини».

Прагну постійного вдосконалення, гнучкості у виборі прийомів педагогічної техніки, формуванні нестандартної системи оцінювання, непередбачених колізій, які “оживлюють” уроки.

Диференціація у моєму розумінні і втіленні – це не картки для «сильних» і «слабких» (як знак неповноцінності), а форми організації навчальної діяльності з обов'язковим правом вибору посильних завдань, черговості їх виконання, темпу роботи.

Суть індивідуального підходу – в особистому учительському заохоченні, підтримці, консультації, підбадьоренні, коли наставник спілкується сам на сам, підтримує, додає сили і вказує шлях.

У між атестаційний період виступала на засіданнях шкільного методичного об'єднання вчителів гуманітарного циклу з такими доповідями: «Активізація пізнавальної та творчої діяльності учнів на уроках історії та правознавства», «Національно-патріотичне виховання учнів засобами історії», «Інноваційні форми роботи на уроках історії», «Робота з історичними джерелами».

Працюю над створенням сайту вчителя, оформила папку з самоосвіти, презентацію з досвіду роботи, приймала участь у районних семінарах.